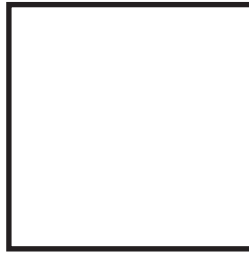

МЕСТО ЗА
НАЛЕПНИЦУ

ПРОБНА МАТУРА
ТЕСТ З ОЗ ОБЩЕОБРАЗОВНОГО НАСТАВНОГО ПРЕДМЕТУ
РУСКИ ЯЗИК И КНІЖОВНОСЦ

УПУТСТВО ЗА РОБОТУ

З меркованьом пречитайце тото упутство.

Не отверайце тест и не починайце ришовац задатки док Вам дежурни наставнік тото не дошлебодзи.

Тест ма 25 задатки, хтори треба ришиц за 180 минути. Поединечни боди дати у тесту при каждим задатку. Максималне число бодох 25.

Одвити пишце з хемийним клайбасом **на места хтори предвидзени за одвити**. Обрацце увагу на тото же ше задатки розликую по способе на яки на ніх треба дац одвит.

Пишце читко, з кирилскимма буквама, водзаци рахунку о тим же би Ваше одвити були розумліви, але и граматично и правописно исправни. Одвити не треба писац зоз шицкима велькима буквама. Кед обачице гришку, записане треба прецагнуц и написац нови одвит. Нечитки записи и неясни виправки ше будзе бодовац з нула (0) бодами.

У задаткох з понукнутима одвитами, вибереце точни одвит так же офарбице одвитујуци круцок / одвитујуци круцки. Кед у таких задаткох, окрема точних одвитома, офарбице и неточни, достањеце нула (0) боди.

Майце довирия до себе и до своїх способносцома. Жичиме Вам вельо успиху у работи.

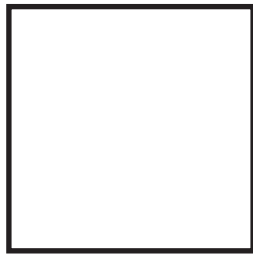
Число бокох у тесту:	16
Число празних бокох:	4

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

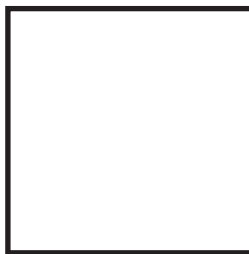
ПРАЗНИ БОК

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ.

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

1. задаток**1**

Пречитайце часци текста и одредзце хтори пасус престава увод.
Офарбце кружок опрез точного одвиту.

Природа фарби вайца

☐	Тоти два пигменти найдзени и у фосилох шкарупинох диносаурусових вайцох. Предпоставя ше же фарба вайцох еволуовала ведно зоз звикнуцом тих вимартих животиных несц ше у отворених гніздох же би их предаторе могли збачиц.
☐	Орнитологове уж двасто роки веря же ше фарба вайцох зявела зоз модерними птицами и же потамаль птици не несли офарбени вайца.
☐	Медзитим, тераз доказане же птици офарбени вайца нашлїдзели оддиносаурусох. Шицки фарби, шпляхи и пеги на вайцох модерних птицох наставаю з помоцу двох пигментох – белаво-желеного и червено-кафового.

2. задаток**1**

Хто автор перших виданьох на руским язике (Идилски венец *З мойого валала, Граматика бачваньско-рускей бешиди*) хтори преставаю початок розвою литературного руского язика?

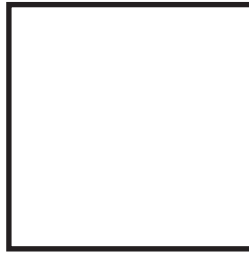
Офарбце кружок опрез точного одвиту.

☐	Гавриїл Костельник
☐	Микола М. Кочиш
☐	Юлиан Тамаш
☐	Мафтей Винай

3. задаток**1**

Кед бисце пречитали наглас шлїдуюци слова, за хторе з нїх бисце могли повесц же є неправилно вигварене? Офарбце кружок опрез неправилно написаного и вигвареного слова.

☐	ноха
☐	годзина
☐	ходзиц
☐	голуб

4. задаток

1

Пречитайце шлїдуюци виривок и одвитуйце на поставене питане:

Премач, пресвята, премач ми, мати,
нашей ядліни пришло ми жаль,
цо з ней справени храм тот твой святи,
злосци упрекоцц ту же би стал;
у покаяню бочкам ци шмати,
бо вельо раз сом ше гриху дал:
гришне пред тобу чоло зогнуте,
Santa Maria della Salute.

Автор тей писні:

☐	Бранко Радичевич
☐	Алекса Шантич
☐	Вук Караджич
☐	Лаза Костич

5. задаток

1

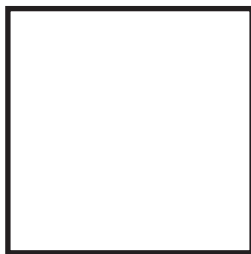
Пречитайце виривок зоз писні Шлебода швета Шандора Петефия и одвитуйце на поставене питане.

Кед цалому рабскому швету
досадзи ярмо, та ше спроциви,
розмахне, розчервенети з пламену заставу,
а на не святе, горуце слово тото:
Шлебода цалого чловечества!

Кеди и дзе ше то случело?

Офарбце крущок опрез точного одвиту.

☐	У Французкей 1948. року
☐	У Мадярскей 1848. року
☐	У Русії 1917. року
☐	У Италиї 1848. року

6. задаток

1

Пречитайце наведзени стихи зоз діла *Козак Голота*.

Ой польом, польом килийским,
По драги твардей гордийскей,
Ой там зволує козак Голота,
Не бої ше анї огня, ні меча, ні трецого блата.

Хторей файти кніжовносци припада діло *Козак Голота*?
Офарбце крущок опрез точного одвиту.

☐	народней кніжовносци
☐	авторскей кніжовносци
☐	романтичней кніжовносци
☐	кніжовносци старого вику

7. задаток

1

Пречитайце шлідуюци текст и одредзце його наменку.

Жаклина Живкович, активистка иницијативи *Право на воду*, толкує їх мисию: „Кед повеме право на воду, за нас то значи же кажди граждан Сербії ма приступ гу чистой води за пице на непрофитней основи, же ест ушорена система збераня и пречисцованя одрутних водох, же нашо жридла, рици и озера очувани. У тим смислу, право на воду цошка гу чому ше намагаме и за цо ше бориме, далеко зме од того же воно у Сербії загарантоване. Мож аж повесц же нам ше тото право вше баржей прикрацує. Свидомосц о проблему ест, шведкове зме нарастаючого екологіиного активизма ширцом Сербії. За мене право на воду значи же мойо пайташе у Зренянину маю воду за пице, же приятеле хтори жию у валалох Старей планини предлужа жиц при своїх рикох. И гевто цо нам, поправдзе, найважнейше, же бизме през намаганя обезпечели право на воду и виборели ше за лепши швет генерацијом хтори приходза.

(Наташа Ђокић, *Наше право на воду*)

<https://elementarium.cpn.rs/klimatske-promene/nase-pravo-na-vodu/>

Цо, по думаню активистки иницијативи *Право на воду*, найважнейше за їх организацию?
Офарбце крущок опрез точного одвиту.

☐	же би цо вецей людзе мали право на воду за пице
☐	же би право на воду було загарантоване шицким гражданом Сербії
☐	же би ше екологіини активизем розвивал у Сербії
☐	же би швет у будучносци хтори витворя през борбу за право на воду бул лепши
☐	же би и людзе у валалох мали воду за пице

8. задаток

1

Пречитайце поручене приятеля зоз Коцура, а потим исте поручене напишце так як кед би приятель бул зоз Руского Керестура.

Причекайме, ещи не пришлі шицки.

9. задаток

1

На смугу напишце хтори дзвонки консонанти у слове **СИМВОЛИЗЕМ**.

дзвонки консонанти: _____

10. задаток

1

Пречитайце дати слова и офарбце лем кружок под словом хторе по способе твореня зложене слово.

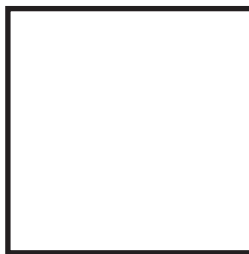
сиверовосточни	едзене	столік	едальня	восток	медовнік
○	○	○	○	○	○

11. задаток

1

Хтори з датих прикметох байронизма до литературы уведол Джордж Гордон Байрон?
Офарбце кружок опрез точного одвиту.

○	чувствительносц и побуна, одруцоване дружтвених нормох, „шветови боль”
○	будзене национального идентитету, борба за шлебоду цалого народу, патриотизем
○	любов гу милей, смуток за милу и ей шмерц, одпитоване од родзеного дому

12. задаток

1

Пречитайце виривок зоз кнїжовного діла.

Од шнігу нешка били верхи горох.

Витор моцни вицагнул шицки хмари, гнал их, гнал, бил... И прето вони плакали. А слизи ше їх замарзнули и падали як шніг; на рику, на поля, на леси, бреги, гори...

А медзи людзми було цело. Медзи німа була недзеля и любов.

Прето ше шніг розпуцовал, а вода зляла до потокох, и пошла до рикох.

Лем на горох, дзе нет людзох, остали змарзнути слики.

Силвестер Саламон

Офарбце круцок опрез точного одвиту.

У наведзеним виривку мож препознац:

☐	елементи прози
☐	елементи поезії
☐	елементи поезії и елементи прози
☐	елементи драми

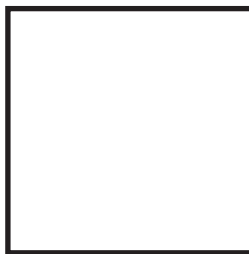
13. задаток

1

Пречитайце наведзени виривки и одредзце хтори з виривкох ма прикмети наукового тексту.

Офарбце круцок опрез точного одвиту.

☐	Чекаме красну цеплу хвилю же би шицко розквитло и вец сцигую мушкатли, бегонії, биг бегонії, хтори квітню по перши мрази, по новембер. Мушкатли ест прекрасни, и барз су подзековни и у заградки, и у жардинерох, лем их треба залївац.
☐	Мацерова мушкатла, цо на облаку стала часто ше мне привидзуе, вешенї кед витор дуе. Мацеровей мушкатли, ягда пах ше чувствуе, ей, мацерова бешета, ягда ше з далека чуе.
☐	Мушкатли, пелагония и белагония то назви рошлінох зоз роду Pelagonium. Род облапя коло 200 файти лісцастих рошлінох, зоз хторих ше даедни хова як домашні (украсни), а даедни значни за индустрию пахнячкох.

14. задаток

1

Одредзце прикмети эпохи реализма до хторей спада роман *Ана Кареніна* Лева Толстога. Офарбце кружок опрез точного одвиту.

☐	романтичарска любов
☐	байронизем
☐	правдиви опис подобох

15. задаток

1

Прочитайце виривок зоз реферату о. Михайла Мудрого, *О язике за южнославянску руску писменосц* и одвитуйце на питане.

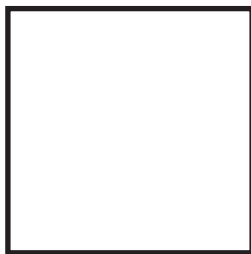
За карпатско руски књижевни язык нє можеме повесц же вон то наисце, бо то є правеньина и мишаньина зос церковного и других руских языкох. Як „Неділя“ писала, так ше ньигдзе нє гуторело. Кед би ми дакле за наш књижевни язык вжали гоч хтори од тих двох постоящих правих руских књижевних языкох, теди би себе и свойому народу, церкви и школи наруцели єдну вельку терху и то пре то, бо би мушели воспитовац себе и дзеци нашо на таким язике, цо го нє бешедує дома аньи мац аньи дзеци, цо го нє зна аньи священик аньи учитель. Хто би писал књижки и новинки за народ на тим язике, цо го нє зна? Знаме зоз нєдавней прешлосци, як чешко було учительом учиц дзеци на цудзим язике (ту дума на мадярски язык – зам. Дю. Л.), па то заш да заведземе до школах!

Нє гуториме ми, же су нам руски књижевни язики зошицким страни, бо зме и ми дзеци велького руского народу, альє су нам на тельо цудзи, же их нє знаме вигваряц так, як вони вигваряю, же су нам вельо и вельо слова цалком нєпознати. Кед би нашо дзеци у школах мушели учиц гевти књижевни язики, то би с того лєм то вишло, же би аньи свой власни язык аньи гевтот књижевни нє научели.

Останьме дакле при свойому, яки є, таки є, наш є. Же ми сцеме свой власни књижевни язык, то нє значи, же ше с тим сцеме одорвец од своих братоx на сиверу. Ньє!! Ми треба да и гевти язики учиме и знаме. Дай Боже, да придзе тот час, да будземе єдни у язике, альє док до того нє придзе, мушиме мац темель на котри станьеме у работи за руску просвиту, бо иншак зме нє годни аньи почац. Тот темель то є наш мацерински язык. Вон нас ма повязац зос гевтима литературнима язиками. Вон є руски, па кед го будземе добре познавац – порозумиме ми и гевти и льехчейше их прилапиме, примеме за свойо. Пригваряю нам, же кед ми останьеме при своим южно-славянско-руским язике у књижевносци, же теди будземе одрезани од свойого кореня т.є. одорвани од своих руских братоx на сиверу и од их култури. Тота пригварка нє може ше доказац. Лєм тельо одповеме. Хто будзе добре знац тот свой язык, лєгко ше приучи и на свой – повеме – прадьидовски руски књижевни язык, кед му будзе потреба...(визначел – Дю. Л.)

У тим реферату о. Михайло Мудри предклада вибрац литературни язык южнославянских Руснацоx.

Хтори язык предложел? _____

16. задаток**1**

Идилски венец *З мойого валала* (1904) кніжовне діло Гавриїла Костельника у хторим описани способ живота и справоване Руснацох на валале, конкретно у Руским Керестуре, на початку 20. вику. Тото діло почина з летом, а закончує ше з яру.

Потолкуйце прецо ше закончує праве з яру, односно цо автор сугерує зоз таким законченьом.

17. задаток**1**

Пречитайце дати текст и одредзце тото цо ше гледа.

Рани

Скорей людзе чежко робели, ровно повонку, а без защитней обуї або защитних рукавицох. Тото же ходзели боси не було таке опасне як нешка, бо теди не було вшеліякого шмеца на котрим би ше человек могол порезац: по улїчкох не було тельо скленчини (фляши були ридкосц и чувало ше их), а ярки були чисти, без опасних празних конзервох и под. Людзе ше найчастейше калїчели зоз ножом, косу, пилку. Кед то була лем дробенка раночка, вец ше ю лем вицицало и залїпело на ню паперик най застанови крев. Кед ше дахто порезал и крев му кус баржей чурела, требало го прикладац на рану най ше загої (завязац зоз рендочку же би не спадла и меняц лік кед ше завой розгольта). Дахто лем дал псови най на рани ліже крев котра чурела и охабел так отворене най ше само гої. Дахто залїпел рендочку зоз столарским ліпкачом и окруцел ю коло пальца, а не знімал покля ше не загоєло. Могло ше и лем саму сланїну положиц на рану: одрезац еден фалаток и привязац з рендочку на порезане место. Тиж так, могло ше и лем саму цибульку натрец, приложиц на рану и закруциц з рендочку.

На рани (ребите, порезане) ше досц кладло и ліковити трави: бобков лісток, копитко, шалвию. То ше закруцело з рендочку, а меняло ше траву кажди дзень.

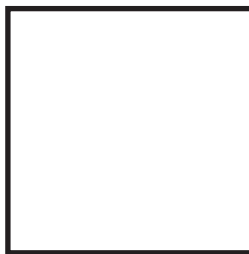
Зоз шалвию ше лічело так: лісточка зоз шалвиї ше потлукло ведно зоз фалатком сланїни же би ше направела масц. Зоз тим требало намастиц рану и привязац зоз рендочку. Меняло ше лік покля не прейдзе.

Исновали и простейши, але досц щипаци облоги: могло ше привязац на рану фалаток парадичи, або начухац рану зоз солю.

Чи автор текста жил у чаше кед текст написани?

Офарбце крущок опрез точного одвиту.

☐	гей
☐	не
☐	не ясне

18. задаток**1**

Дати два тексти о палмох. Пречитайце их и одвитуйце на поставене питане.

1.

Кокосова палма найволї роснуц у тропских крайох, на побережйох и островох Цихого и Индийского океану. Стебло ей барз ценке, а високе 25 до 30 метери. Коруна на самим верху древа. Млада палма перши плоди приноши аж кед наполні седем роки, а вец, од петнастого по пейдзешати рок на древе виросню 60 до 80 вельки и барз тварди орехи. Фаховци гваря же то найхасновитша рошліна на швецѣ. Чом? Прето же ше зоз кокосовой палми прави... нет цо не.

Стебло ше хаснує як будовательни материял (греди, доски, лати...). Плод, док є ише желени, у ядру ма барз здрави млечни напиток богати зоз калиюмом и минералами. Зоз осушеного и потартого ореха прави ше муку за хлеб, кекси, колачи, олей и масло. У хемийней индустриї кокос ше хаснує за помади, мидла и за ліки. Зоз влакна ше прави моцни цверни за плецени штранги, тепихи и за вшелїяки щетки. Тварду лупу жени хасную як судзину и украсни предмети, а майстрове знаю понаправяц и гомбички, украсни ланцуцки, наруквици...

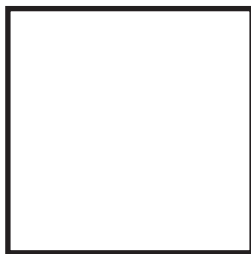
Вельке, штириметерове лісце людзе хасную за закрица, а лупу прерабяю до гуми.

2.

На Сейшелох, африцкей держави – архипелагу хтори ма 115 острова и островка у Индийским океану, рошню познати палми чийо плоди найвекши од шицких рошлінских плодох на швецѣ. Найпознатша, лепезаста палма може вироснуц и до 30 метери, а жие коло тисяч роки. Рочне зродзи коло 30 орехи, а кажди чежки до 20 кили. Палма ма барз широки лісца, коло 3 метери.

Окрем на Сейшелских островох, вельо файти палмох рошню ширцом швета, од тропских крайох и пустиных, по влажни дижджово леси.

Дзе рошню палми хтори маю найвекши плоди на швецѣ?

19. задаток**1**

Пречитайце шорики з приказу едней кніжки хтори обявени у часопису *Шветлосц*. З того пасуса мож заключиц яка авторова интерпретация кніжки.

И попри шведоченьох о характеру, таланту и одношеню Иреновим гу уметносци котрей пошвецела цали живот, найвреднейша часц кніжки то ей автентични дньовнік котри водзела у войны, котри одкрива ентузиязем и вирносц гу високим идеалом цо ю и одведли до борби и конечно гу професіі котру допатрала и ценела як найвреднейше цо ей живот дал. Тоти шорики дньовніка едней младей особи хтора шведочела о шмерци и церпеню потресни, источашне и велічезни, бо шведоча о пожертвовносци и одлучносци остац на выбраней драги, о ей глібоким розуменю своей улоги у тих драматичних историйних хвилькох, о свідомосци же за успих потребна и поєдинечна и колективна жертва.

Яка рецензия наведзеной кніжки?
Офарбце крущок опрез точного одвиту.

Рецензия:

☐	позитивна и обгрунтована
☐	позитивна и недосц обгрунтована
☐	неутрална и необгрунтована
☐	пристрасна и недосц обгрунтована
☐	неґативна и обгрунтована
☐	неґативна и недосц обгрунтована

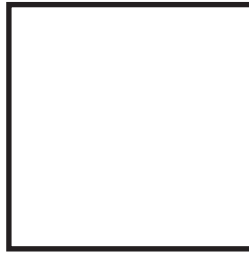
20. задаток**1**

На основи понукнутих словох одредзце до хторей категоріі тоти слова припадаю. Едно слово не часц тей категоріі.

карсцель, табуре, фотеля, стол, гокедла, роботни карсцель

До хторей категоріі спадаю тоти предмети?
Офарбце крущок опрез точного одвиту.

☐	меблю за шедзене
☐	меблю за лежане
☐	меблю за одкладане шматох
☐	меблю за купальню

21. задаток

1

Слово **пречитац** зложене з морфемох. Одредзце хтора з ніх префикс.

Офарбце кружок под точним одвитом.

пре-	-чита-	-ц
☐	☐	☐

22. задаток

1

Одредзце прыпадок и число означенаго слова у датим виреченю.

Зоз зубами хрустал **яблуко**.

Слово яблуко ма форму _____

23. задаток

1

Пречитайце вировок зоз кніжовного діла.

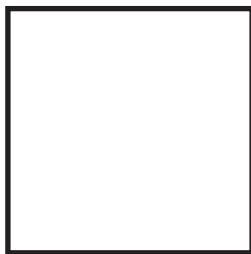
Ей, брацику, гибай у тим чаше,
Тото видзиц - та гоч сконац навше!
Рано швита, шицко поставало,
З писню ше до брега розкрасало.
Ту гудаци, пушки лем штреляю,
Дзівки квича, легіне шпиваю.
До хторей категоріі спадаю тоти предмети?
Офарбце кружок опрез точного одвиту.

Бранко Радичевич, *Школярска розлука*

Хторей файти лирскей писні припада наведзени вировок?

Офарбце кружок опрез точного одвиту.

☐	елегіі
☐	дигирамбу
☐	гимни
☐	сонету

24. задаток**1**

Артур Рембо напісал пісню *Офелія*.

Хтори твор и хтори пісател ь го інспіравалі напісац тоту пісню?

25. задаток**1**

Пісня *Лапане рєгрутох* єдна з вояцкіх пісньох у рамікох рускей усней поезіі.
Пречітайце тоту пісню, а потім одвітуйце на пітанє.

Нїгда я не видзел так дзівчатко плаца,
Як мою міленку, кед мне ішли лапац.
Не плач, міла мая, шак мі ше вращіме,
Док ше катонацкей муштри научіме.
Не скоро то будзе, док ше ви вращіце,
Док ше катонацкей муштри научіце!
Пойдзеш, мілі, пойдзеш, на трі рочки з дому,
Як ці будзе чежко, не повеш нікому.

Запісане у августу 1897. од
Гані Рамач у Керестуре

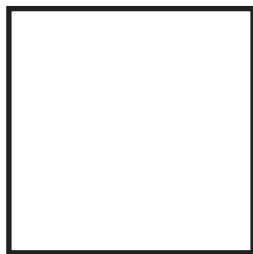
Як прєставені одход до войска у пісні Лапане рєгрутох? Потолкуйце свой одвіт.

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

ПРАЗНИ БОК

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ.

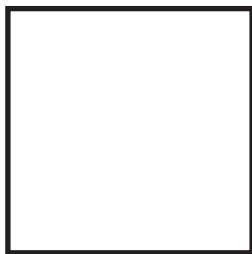
У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЬОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

ПРАЗНИ БОК

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

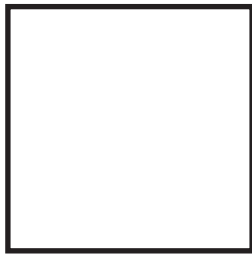
У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

ПРАЗНИ БОК

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ.

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ

У ШИВИХ ПОЛЪОХ НЕ ПИСАЦ